

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ติดกับอ่าวไทยตอนบน ตั้งอยู่ริมฝั่งของแม่น้ำท่าจีน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แบน อำเภอบ้านแพ้ว จำนวนประชากร 484,606 คน (กรมการปกครอง, 2552:ออนไลน์) จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 30 กิโลเมตร จึงได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเจริญเติบโตและการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาครจึงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเติบโตในอัตราที่สูงและมีขนาดเศรษฐกิจในระดับต้นๆ ของประเทศ เพราะมีจุดแข็งสำคัญในด้านการคมนาคมรวมถึงเป็นแหล่งรวมของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจด้านการประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ประกอบกับมีพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานครและทะเลด้านอ่าวไทย ทำให้การติดต่อกับประเทศคู่ค้าทั้งทางบกทางน้ำมีความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีโรงงานอุตสาหกรรมที่บริษัทคู่ค้ารองรับผลผลิตโดยตรงทั้งในและต่างประเทศ และเป็นฐานการผลิตให้กับบริษัทชั้นนำในต่างประเทศ ส่งผลให้ขณะนี้จังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยในปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดจำนวนกว่า 5,300 โรงงาน (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, 2553:ออนไลน์) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากยังคงมีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ในปี 2550 จังหวัดสมุทรสาครมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม เท่ากับ 315,473 ล้านบาท โดยเป็นสาขานอกภาคเกษตรสูงถึง 306,726 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยภาคอุตสาหกรรมถึงร้อยละ 87.23 ของสาขานอกภาคเกษตรทั้งหมด เรียงตามลำดับ ดังนี้คือ 1.อุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปอาหาร คิดเป็นมูลค่า 241,616 ล้านบาท 2. อุตสาหกรรมสิ่งทอ มูลค่า 56,790 ล้านบาท 3. อุตสาหกรรมโลหะและผลิตภัณฑ์โลหะ มูลค่า 36,993 ล้านบาท 4. อุตสาหกรรมพลาสติก มูลค่า 37,931 ล้านบาท 5. อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์กระดาษ 17,720 ล้านบาท และ 6. สาขาเกษตรกรรม มีมูลค่า 8,747 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.77 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด(สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร, 2552:ออนไลน์)

โครงการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product :OTOP) เป็นส่วนหนึ่งของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภายใต้นโยบายแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและความยากจนของประเทศด้วยการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของรัฐบาล ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี

2544 (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, 2546:ออนไลน์) โดยเน้นพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจในกลุ่มชนหรือวิสาหกิจชุมชนให้มีรายได้เป็นของตนเอง ซึ่งได้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น/ทรัพยากรในท้องถิ่นมาปรับใช้ในการผลิตและพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของแต่ละชุมชน แล้วแต่ว่าชุมชนใดจะมีวัตถุดิบในด้านใดเป็นหลัก และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์พร้อมทั้งเชื่อมโยงให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันทั้งระบบระหว่างวิสาหกิจชุมชนหรือท้องถิ่น ปัจจุบันผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของจังหวัดสมุทรสาคร มีทั้งหมด 1524 รายการ ประกอบด้วย หมวดผลผลิตทางการเกษตรจำนวน 80 รายการ หมวดอาหารจำนวน 259 รายการ หมวดเคมี เครื่องสำอาง เครื่องห้องน้ำ อุปกรณ์การแพทย์และอนามัย จำนวน 49 รายการ หมวดอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าแล้วอุปกรณ์ จำนวน 1 รายการ หมวดผลิตภัณฑ์ผ้า เครื่องแต่งกาย แฟชั่น จำนวน 2 รายการ หมวดผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านจำนวน 2 รายการ หมวดเครื่องหนัง พิววีซี รองเท้า อุปกรณ์ท่องเที่ยว และกีฬาจำนวน 69 รายการ หมวดสินค้าของขวัญ ของตกแต่งและหัตถกรรมจำนวน 1,062 รายการ (ไทยตำบล คอท คอม, 2553:ออนไลน์) โดยในปี 2551 มียอดขายรวม 118.101 ล้านบาท (ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัดสมุทรสาคร, 2553:ออนไลน์)

จากสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์ถึงความได้เปรียบจากจุดแข็งและโอกาสที่จังหวัดมีอยู่ รวมถึงการประเมินข้อจำกัดที่ยังเป็นจุดอ่อนบางประการของจังหวัด นำไปสู่การพิจารณาศักยภาพการพัฒนาที่มีอยู่ของจังหวัด และการพิจารณาถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และทิศทางของการพัฒนาประเทศ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา “เป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารทะเลเพื่อความเป็นหนึ่งในฐานะครัวของโลก เป็นแหล่งท่องเที่ยวทาง เลือกใหม่ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่อาศัย” ด้วยแนวทางหลักของการพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้นั้น จะมีการนำแผนยุทธศาสตร์จังหวัดมาใช้ โดยจะมีกลยุทธ์หลักประเด็นหนึ่งว่าด้วย การพัฒนาขยาย เพิ่มช่องทางการตลาดในสินค้าค้าปลีก-ส่งและ สินค้า OTOP (จังหวัดสมุทรสาคร, 2553:ออนไลน์) ซึ่งตรงประเด็นนี้ทางจังหวัดสมุทรสาครมีแหล่งจำหน่ายสินค้าเพียงไม่กี่แห่งและขายเฉพาะด้านในด้านหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นทางจังหวัดและภาคเอกชนจึงเล็งเห็นว่าทางจังหวัดยังขาดแหล่งจำหน่ายสินค้าโดยรวมรวมสินค้าจากผู้ประกอบการชั้นนำของจังหวัดมาอยู่ที่เดียวกันอยู่ ดังนั้นงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการประกอบการวางกรอบ โครงสร้าง การจัดตั้ง ตลาดกลางจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดสมุทรสาครในอนาคต

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาเพื่อทราบถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อตลาดกลางสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย ภาครัฐ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ภาคองค์กร คือ สภาหอการค้า

จังหวัดสมุทรสาคร สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร และ ภาคเอกชน คือ ผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตลาดกลางจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานงานวิจัยให้กับผู้สนใจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาตลาดกลางจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (กลุ่มภาครัฐ, ภาคองค์กรและภาคผู้ประกอบการ) ที่มีต่อตลาดกลางกิจกรรมที่จะดำเนินการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อตลาดกลางสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสมุทรสาคร
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทาง แก่ผู้สนใจใช้ประกอบในการพิจารณาวางแผนเกี่ยวกับตลาดกลางสินค้า OTOP ของจังหวัดสมุทรสาคร

นิยามศัพท์

ความต้องการ หมายถึง ความคาดหวังในตัวบุคคลนั้นๆ บุคคลมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น จึงพยายามดิ้นรนแสวงหาหรือกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วก็ตามความคาดหวังของบุคคลจะได้รับความพึงพอใจขณะเดียวกันก็คาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นเรื่อยๆ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับตลาดกลางสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเป็น ภาครัฐ ประกอบด้วย พัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร พาณิชยจังหวัดสมุทรสาคร เกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร สหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร อุตสาหกรรมจังหวัด ภาคองค์กร ประกอบด้วย องค์กรบริหารสภาหอการค้าจังหวัดสมุทรสาครและองค์กรบริหารสภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ภาคเอกชน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ประกอบการสินค้า OTOP ในจังหวัดสมุทรสาคร

ตลาดกลางสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หมายถึง แหล่งรวบรวมสินค้าชุมชน
ของจังหวัดสมุทรสาคร ที่ผลิตภายในจังหวัดสมุทรสาคร เช่น สินค้าอาหารทะเล อาหารทะเลแปรรูป-แช่แข็ง อาหารสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง เสื้อผ้าสำเร็จรูป กะปิ เครื่องถ้วยชาม ติ้งเซรามิก เเบญจรงค์ เครื่องทองเหลือง สินค้าตกแต่งบ้าน มะพร้าวน้ำหอม กระเป๋าหนังแท้ เสื้อผ้า รองเท้า กัญชงไม้ น้ำมันนวดตัว เป็นต้น พร้อมทั้งมีศูนย์อาหาร ธนาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved